

Огляд законодавчих змін

що стосуються внутрішнього переміщення, підготовлений УВКБ ООН | Серпень 2023

Прийняте законодавство

- Ради ВПО
- Виплата пенсій та соціальних виплат
- Сервіс «єМалятко»
- Українські документи за кордоном

Інші події

- Допомога постраждалим від руйнування Каховської ГЕС
- Реєстрація місця проживання дітей ВПО
- Компенсація за облаштування робочого місця особам з інвалідністю
- Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії

Прийняте законодавство

Ради ВПО

4 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №812](#), затвердивши Типове положення про Раду з питань ВПО. Ці ради є консультативно-дорадчими органами, створеними на обласному, міському чи районному рівнях. Їхня мета – надання консультацій та порад щодо реалізації регіональної політики щодо захисту прав та інтересів ВПО. Крім того, вони сприяють зусиллям місцевих громад у розробці ефективних механізмів інтеграції ВПО. Ці ради створюються розпорядженням голови відповідної військової адміністрації.

Кожна рада ВПО має складатися з дев'яти ВПО, зареєстрованих на території відповідної ради, шести членів від установчого органу та трьох представників організацій громадянського суспільства, які займаються захистом прав ВПО. Основні завдання рад ВПО включають:

- Забезпечення активної участі ВПО у розробці політики та законодавства з одночасним моніторингом їх реалізації. Адвокація розробки нового законодавства та внесення змін до чинних нормативно-правових актів з метою посилення захисту прав та інтересів ВПО;
- Надання комплексної соціальної підтримки у питаннях житла, можливостей працевлаштування, психосоціальної, медичної та юридичної допомоги для сприяння успішній інтеграції ВПО;
- Надання організаційної та консультаційної допомоги підприємствам, які перенесли свою діяльність, а також залучення вітчизняних та іноземних інвесторів для зміцнення місцевої інфраструктури та можливостей;
- Сприяння співпраці з різними урядовими та неурядовими організаціями як на місцевому, так і на міжнародному рівнях для захисту прав ВПО, здійснюючи регулярний моніторинг та оцінку діяльності місцевої влади щодо захисту цих прав.

Виплата пенсій та соціальних виплат

4 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №806](#), якою запровадив механізм відновлення виплати пенсій пенсіонерам, які проживають на територіях, що постраждали від бойових дій. Пенсіонери, які мають право на отримання пенсії, можуть подати заявку через портал Дія за допомогою «Дія.Підпис» (DiiA.ID). Крім того, вони зможуть скористатися порталом Пенсійного фонду з функцією відеоідентифікації. Процедура для останнього методу має бути розроблена Пенсійним фондом України.

8 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №837](#), якою прирівняв авторизацію в електронному кабінеті Пенсійного фонду та посвідчення в установленому порядку відповідною закордонною дипломатичною установою України факту, що особа є живою, до процедури фізичної ідентифікації.¹ Також прийнята Постанова продовжує період, під час якого проходження ідентифікації не вимагається на 6 місяців.²

Сервіс «єМалятко»

11 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив [Постанову №853](#), якою офіційно закріпив «єМалятко» як постійно функціонуючий сервіс. Ця ініціатива, розпочата як пілотний проект два роки тому, спрямована на полегшення доступу до дев'яти основних державних послуг після народження дитини за допомогою лише одного сервісу.³ Ці послуги включають:

- Реєстрація народження та визначення походження дитини;
- Декларування місця проживання дитини;
- Призначення допомоги при народженні дитини;
- Внесення інформації про дитину до Реєстру пацієнтів в електронній системі охорони здоров'я держави;
- Реєстрація дитини в Державному реєстрі платників податків (отримання ІПН);
- Внесення відомостей про дитину до Єдиного державного демографічного реєстру з автоматичним формуванням унікального номера запису;
- Надання грошової компенсації вартості одноразової натуральної допомоги «Пакунок малюка»;
- Видача посвідчень багатодітним (3 і більше) батькам та дітям з багатодітних сімей;
- Допомога на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях.

Послуга доступна як офлайн, так і через Дія.Портал,⁴ однак для користування послугою дитині необхідно отримати медичне свідоцтво про народження.⁵ Отже, діти, народжені поза медичними закладами або за кордоном, не можуть отримати доступ до послуги.

Додаткові обмеження, пов'язані з програмою, включають вимогу, що батьки мають бути громадянами України, а батьки, які перебувають у шлюбі, мають мати цей шлюб зареєстрований в Україні. Послуга також не може бути використана, якщо дитина вже має державне свідоцтво про народження.

Українські документи за кордоном

22 серпня 2023 року Уряд України прийняв [Постанову №897](#), якою встановив порядок отримання або обміну посвідки на постійне проживання в Україні іноземцями та особами без громадянства, які проживають за межами України⁶, у випадках, коли:

- Посвідку втрачено або вкрадено;
- Посвідка непридатна для використання;

¹Якщо протягом року ідентифікація та верифікація особи не проведені, Пенсійний фонд України та служба соціального захисту населення припиняють виплату пенсій та соціальної допомоги на поточний рахунок.

²Обов'язковість проходження ідентифікації скасовано на період карантину COVID-19 та 30 днів після його закінчення та ухвалено в червні [постановою №651](#), про припинення карантину на території України.

³Заява повинна бути подана протягом 30 днів з дня народження

⁴Доступ через Дію потребуватиме ідентифікації та верифікації.

⁵Цифровий документ складають лікарі в пологовому будинку. Унікальна назва сертифіката – 16 латинських літер і цифр, які надсилаються матері дитини за допомогою SMS.

⁶Для цього іноземці та особи без громадянства мають звернутися до визначених українських установ, які мають доступ до відповідних баз даних і розташовані за межами України (наприклад, консульства України чи підрозділи ДП «Документ»).

- Іноземець або особа без громадянства досягла 25-45-річного віку, і посвідка не має безконтактного електронного носія;
- Неотримання посвідки на постійне проживання у зв'язку з введенням на території України воєнного стану.

[Постанова №678](#), що була прийнята раніше, встановлювала процедуру, за якою спеціально визначені установи, що є адміністраторами Державного демографічного реєстру займатимуться видачою/обміном документів, що встановлюють особу громадянам України, які проживають за кордоном. [Постанова №897](#) розширила сферу її застосування, зробивши процедуру доступною для іноземців та осіб без громадянства.

Інші події

[Допомога постраждалим від руйнування Каховської ГЕС⁷](#)

8 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №825](#), якою продовжив термін звернення за призначенням одноразової грошової допомоги особам, які постраждали внаслідок вибуху на Каховській ГЕС, до 31 жовтня 2023 року.

4 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №807](#) про надання одноразової грошової допомоги особам, які зазнали втрати врожаю овочів. Компенсацію встановлено у розмірі 3 318 грн за кожну земельну ділянку площею 0,01 га, При цьому допомога надається на площу не більше 0,2 гектара у Миколаївській області та 0,3 гектара у Херсонській області, з можливістю отримання максимальної суми у розмірі 66 360 гривень у Миколаївській області та 99 540 гривень у Херсонській області.

[Реєстрація місця проживання дітей ВПО⁸](#)

4 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №820](#), якою спростив реєстрацію місця проживання дітей ВПО. Постанова є механізмом імплементації [Закону №3054-IX](#).

[Компенсація за облаштування робочого місця особам з інвалідністю](#)

22 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №893](#), якою встановив порядок компенсації витрат роботодавців на облаштування робочого місця для новоприйнятих на роботу осіб з інвалідністю.

Роботодавці, які придбали допоміжні засоби для адаптації робочого місця для цих працівників, можуть звернутися за відшкодуванням до центру зайнятості.⁹ Цю заяву слід подати протягом 90 днів після прийняття працівника на роботу. Залежно від групи інвалідності компенсація може сягати до 15 мінімальних заробітних плат (100,5 тис. грн) для осіб з інвалідністю першої групи та десяти мінімальних заробітних плат (67 тис. грн) для працівників з інвалідністю другої групи. Заяву можна подати онлайн або офлайн.

Компенсація за чинною програмою розглядається як вид незначної державної допомоги. Відповідно до [Закону 1555-VII](#), незначна державна допомога визначається як державна допомога, що надається суб'єктам господарювання/фізичним особам-підприємцям за різними програмами та не може

⁷Будь ласка, читайте більше в [Оновленні законодавства УВКБ ООН за червень](#)

⁸Детальна інформація про механізм була представлена в [оновленні законодавства за квітень](#).

⁹Широкий асортимент приладів наведено в додатку 1 до постанови

перевищувати 200 000 євро протягом 3 років. Якщо підприємства чи підприємці вже досягли ліміту незначної державної допомоги протягом цього терміну, вони не мають права на цю компенсацію.

Постанова також визначає інші критерії відбору. Наприклад, роботодавці не повинні мати прострочених боргів або перебувати у справі про банкрутство. Крім того, вони повинні забезпечити сплату працівниками єдиного державного соціального внеску (тобто соціального страхування). Компенсація за влаштування робочого місця для осіб з інвалідністю може бути призначена лише один раз працевлаштованій особі.

[Перелік територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії¹⁰](#)

[Перелік територій](#) регулярно оновлюється і є підставою для підтвердження права на отримання допомоги на проживання для ВПО та деяких інших пільг, пов'язаних з реєстрацією ВПО.

Регулярні оновлення законодавства | Тематичні оновлення законодавства

КОНТАКТИ:

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА: UKRKI@UNHCR.ORG, **ТЕЛ.:** +38 044 288-9710

ПОСИЛАННЯ:

УВКБ ООН в Україні: www.unhcr.org.ua/en - Twitter: www.twitter.com/UNHCRUkraine

Facebook: www.facebook.com/UNHCRKyiv - Instagram: www.instagram.com/unhcr_ukraine

---

¹⁰Цей пункт є актуальним для кожного оновлення законодавства. Посилання можна використовувати для перевірки, чи вважається населений пункт чи територія постраждалими від конфлікту.